

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення вченої ради університету
30 серпня 2021 року, протокол № 1

Ректор, голова вченої ради університету,
доктор юридичних наук, професор

_____ Олег ОМЕЛЬЧУК

30 серпня 2021 року

м.п.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ГРУПАМИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМИ»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення
23 Соціальна робота

м. Хмельницький
2021

РОЗРОБНИК:

Докторка педагогічних наук, професорка
26 серпня 2021 року

_____ Анна РІДКОДУБСЬКА

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри філософії, соціально-гуманітарних
наук та фізичного виховання
27 серпня 2021 року, протокол № 1

Завідувач кафедри,
доктор філософських наук, професор
27 серпня 2021 року

_____ Леонід ВИГОВСЬКИЙ

Декан юридичного факультету,
кандидат юридичних наук, доцент
27 серпня 2021 року

_____ Сергій КРУШИНСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО

Рішення методичної ради університету
28 серпня 2021 року, протокол № 1 .

Перша проректорка, голова методичної ради
університету, кандидатка наук з державного
управління, доцентка
28 серпня 2021 року

_____ Ірина КОВТУН

ЗМІСТ

			Стор.
1.	Опис навчальної дисципліни		3
2.	Заплановані результати навчання		4
3.	Програма навчальної дисципліни		5
4.	Структура вивчення навчальної дисципліни		9
	4.1.	Тематичний план навчальної дисципліни	9
	4.2.	Теми семінарських (практичних) занять	10
	4.3.	Завдання для самостійної роботи студентів	11
	4.4.	Індивідуальні завдання	13
5.	Методи навчання та контролю		13
6.	Схема нарахування балів		14
7.	Рекомендовані джерела		15
	7.1.	Основні джерела	15
	7.2.	Допоміжні джерела	16
8.	Інформаційні ресурси в Інтернеті		16

1. Опис навчальної дисципліни

1.	Шифр і назва галузі знань	–	232 Соціальне забезпечення
2.	Код і назва спеціальності	–	23 Соціальна робота
3.	Назва спеціалізації	–	немає
4.	Назва дисципліни	–	Соціальна робота з групами і організаціями
5.	Тип дисципліни	–	обов'язкова
6.	Код дисципліни	–	ОП.232.Б.24.
7.	Освітній рівень, на якому вивчається дисципліна	–	перший
8.	Ступінь вищої освіти, що здобувається	–	бакалавр
9.	Курс / рік навчання		
	денна форма навчання	–	4/4
	заочна форма навчання	–	4-5/4-5
10.	Семестр		
	денна форма навчання	–	8
	заочна форма навчання	–	8-9
11.	Обсяг вивчення дисципліни:		
	1) загальний обсяг (кредитів ЄКТС / годин)	–	4 / 120
	2) денна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	50
	% від загального обсягу	–	41,7
	лекційні заняття (годин)	–	26
	% від обсягу аудиторних годин	–	52
	семінарські заняття (годин)	–	24
	% від обсягу аудиторних годин	–	48
	самостійна робота (годин)	–	70
	% від загального обсягу	–	58,3
	тижневих годин:		
	аудиторних занять	–	6,3
	самостійної роботи	–	8,8
	3) заочна форма навчання:		
	аудиторні заняття (годин)	–	16
	% від загального обсягу	–	13,3

лекційні заняття (годин)	– 12
% від обсягу аудиторних годин	– 75
семінарські заняття (годин)	– 4
% від обсягу аудиторних годин	– 25
самостійна робота (годин)	– 104
% від загального обсягу	– 86,7
12. Форма семестрового контролю	– екзамен
13. Місце дисципліни в логічній схемі:	
1) попередні дисципліни	– ОП.232.Б.12 Соціальна політика в Україні – ОП.232.Б.14 Конфліктологія – В.232.Б.5.5 Соціальна педагогіка
2) супутні дисципліни	– В.232.Б.7.5 Організація роботи з особами з особливими потребами
3) наступні дисципліни	– немає
14. Мова вивчення дисципліни	– українська

2. Заплановані результати навчання

<p>Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни</p>	<p>ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК10. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК15. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих на себе обов'язків.</p> <p>ЗК16. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо при прийнятті рішень та вирішенні проблемних ситуацій у сфері соціального забезпечення.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p> <p>СК3. Здатність консультувати з питань соціального забезпечення різних осіб та груп населення, котрі опинилися у складних життєвих обставинах.</p> <p>СК4. Здатність використовувати механізми призначення виплат та надання соціальних послуг та застосування засобів контролю в системі соціального забезпечення населення.</p> <p>СК9. Здатність до планування та реалізації заходів з проведення моніторингу і інспектування у сфері соціального забезпечення.</p> <p>СК10. Здатність здійснювати аналіз механізмів надання окремих видів соціального забезпечення, планувати та реалізовувати заходи з надання адресної соціальної допомоги.</p> <p>СК11. Здатність оцінювати якість соціальних послуг.</p> <p>СК12. Здатність до організації та управління процесами в соціальному забезпеченні.</p> <p>СК15. Здатність виявляти і залучати ресурси організацій-партнерів із надання соціальної допомоги та соціальних послуг для виконання завдань професійної діяльності.</p> <p>СК16. Здатність визначати соціальні ризики та підбирати організаційні, економічні та правові механізми для їхнього подолання та/або мінімізації, надавати консультації та висновки щодо можливостей призначення та</p>
---	--

	отримання окремих видів соціального забезпечення.
Програмні результати навчання	<p>ПР3. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження.</p> <p>ПР4. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення.</p> <p>ПР5. Використовувати механізми призначення адресної соціальної допомоги, пенсій, соціальних послуг.</p> <p>ПР 11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення.</p> <p>ПР13. Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення.</p> <p>ПР15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.</p> <p>ПР16. Застосовувати нормативно-правову базу в захисті соціальних груп населення, демонструвати практичні навички застосування норм права щодо відносин, котрі виникають при наданні окремих видів соціального забезпечення.</p> <p>ПР 17. Пояснювати актуальні процеси у соціальній сфері та соціальному забезпеченні.</p> <p>ПР 20. Демонструвати уміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ПР22. Здатність самостійно планувати та здійснювати комплекс дій, необхідних для фахового надання допомоги особам, котрі її потребують, в умовах визначених законодавством.</p> <p>ПР24. Надавати консультації щодо можливих способів здійснення та захисту прав та інтересів особи у сфері соціального забезпечення, вести формальну і неформальну бесіду з проблем соціального забезпечення.</p>

Після завершення вивчення дисципліни здобувач повинен:

1. Знання

(здатність запам'ятовувати або відтворювати факти (терміни, конкретні факти, методи і процедури, основні поняття, правила і принципи, цілісні теорії тощо)

- 1.1) відтворювати визначення понятійно-термінологічного апарату, пов'язаного із прийняттям рішень у сфері соціального забезпечення, зокрема, зміст понять: «соціальна робота з різними категоріями», «соціальна робота в сфері освіти», «робота соціального працівника з різними типами клієнтів», «соціальна робота на підприємстві», «соціальна робота з групою», «соціальна робота з малою групою», «соціальна робота з великою групою», «соціальний менеджмент», «соціальний супровід», «соціальна реабілітація», «соціальна робота з різними віковими категоріями» тощо;
- 1.2) Виокремлювати об'єкти та суб'єкти соціальної роботи; визначати основні моделі, принципи, закономірності, методи та технології соціальної роботи.
- 1.3) Знати основні нормативні акти стосовно соціальної роботи з різними групами і організаціями та вміло користуватись цими знаннями у професійних ситуаціях
- 1.4) Здійснювати соціальну роботу з різними групами та організаціями.

2. Розуміння

(здатність розуміти та інтерпретувати вивчене, уміння пояснити факти, правила, принципи; перетворювати словесний матеріал у, наприклад, математичні вирази; прогнозувати майбутні наслідки на основі отриманих знань)

2.1) пояснювати наявність або відсутність підстав для здійснення соціальної реабілітації чи ведення випадку соціального працівника з різними групами;
2.2) класифікувати рішення стосовно різних груп та організацій;
2.3) Пояснення необхідності реформування нормативного поля соціальної роботи в Україні ;
2.4) пояснювати роль окремих етапів взаємодії технологій з різними групами та організаціями;
3. Застосування знань <i>(здатність використовувати вивчений матеріал у нових ситуаціях (наприклад, застосувати ідеї та концепції для розв'язання конкретних задач)</i>
3.1) застосовувати та правильно тлумачити нормативно-правове поле соціальної роботи щодо роботи з різними групами та в умовах різних організацій;
3.2) знаходити можливості удосконалення нормативного забезпечення соціальної роботи з різними групами та організаціями;
3.3) Знаходити креативні рішення з різними групами та організаціями.
4. Аналіз <i>(здатність розбивати інформацію на компоненти, розуміти їх взаємозв'язки та організаційну структуру, бачити помилки й огріхи в логіці міркувань, різницю між фактами і наслідками, оцінювати значимість даних)</i>
4.1) аналізувати конкретну професійну ситуацію та факти, що мають значення для надання соціальної допомоги;
4.2) визначати основні процеси у роботі з різними групами та організаціями;
4.3) Знаходити можливі альтернативні рішення у роботі з різними групами та організаціями.
5. Синтез <i>(здатність поєднувати частини разом, щоб одержати ціле з новою системною властивістю)</i>
5.1) аргументувати основні етапи роботи з різними групами клієнтів та організацій;
5.2) узагальнювати факти для прийняття відповідного рішення щодо надання соціальної допомоги клієнту (клієнтам);
5.3) обґрунтовувати схему соціальної роботи з різними групами клієнтів та організацій.
6. Оцінювання <i>(здатність оцінювати важливість матеріалу для конкретної цілі)</i>
6.1) оцінювати прийняте рішення на предмет його відповідності чинному нормативно-правовому полю України;
6.2) робити висновок щодо правильності та аргументованості порядку дій під час надання соціальної допомоги різній групі клієнтів та організацій;
7. Створення (творчість) <i>(здатність до створення нового культурного продукту, творчості в умовах багатовимірності та альтернативності сучасної культури)</i>
7.1) Розв'язувати кейси (з різними групами і організаціями);
7.2) Розробляти проекти соціального спрямування щодо соціальної роботи з різними групами клієнтів .

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Соціальна робота з групами та організаціями як навчальна дисципліна

Сутність та загальна характеристика основних дефініцій навчальної дисципліни. Основні моделі визначення, вживання та особливості роботи соціального працівника. Сучасна державна політика щодо роботи з групами та організаціями. Основні нормативно-правові акти, які врегульовують державну політику України.

Тема 2. Соціальна робота з сім'єю

Поняття «сім'я», типологія сімей. Особливості соціальної роботи із сім'єю. Конкретні технології соціальної роботи із сім'єю. Розвиток нових підходів в Україні до практики соціальної роботи із сім'єю.

Тема 3. Соціальна робота з представниками проблемних груп

Специфіка соціальної роботи з представниками проблемних груп (груп ризику) Характеристика проблемних груп. Конкретна робота з клієнтами проблемних груп

Тема 4. Соціальна робота з клієнтами різного віку.

Типологізація теорій соціальної роботи як форма наукового дослідження. Загальна характеристика підходів до соціальної роботи з клієнтами різного віку. Типологізація за критеріями віку. Типологізація за об'єктивним критерієм: індивідуальні, групові та «ком'юніті-теорії». Типологізація за критерієм методологічної опори на теорії інших наук: медицини, філософії, психології, соціології, педагогіки.

Тема 5. Група як одиниця практики соціальної роботи

Еволюція роботи соціальних груп у США. Основне обґрунтування групових послуг у соціальній роботі План соціального розвитку колективу підприємства та соціальна робота з формування здорового морально-психологічного клімату колективу. Соціальний розвиток підприємства як об'єкт управління. Основні фактори розвитку соціального середовища організації. Визначення ефективності показників плану соціального розвитку.

Тема 6. План соціального розвитку колективу підприємства та соціальна робота з формування здорового морально-психологічного клімату колективу.

Формування оптимального соціально-психологічного клімату на підприємстві. Основні методи регуляції соціально-психологічного клімату в рамках надання соціальної допомоги. Міжособистісні конфлікти і психологічний клімат у колективі. Основні етапи розвитку підприємства та особливості формування здорових взаємин в колективі

Тема 7. Соціальна робота в різних сферах життєдіяльності.

Облік специфіки різних сфер життєдіяльності суспільства в соціальній роботі. Соціальна робота в системі освіти. Соціальна робота в сфері мистецтва і культури. Соціальна робота в медичній сфері. Соціальна робота пенітенціарних установах.

4. Структура вивчення навчальної дисципліни

4.1. Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Кількість годин					Кількість годин						
		Денна форма навчання					Заочна форма навчання						
		Усього	у тому числі				Усього	у тому числі					
			Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.		СРС	Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.	СРС
1.	Соціальна робота з групами та організаціями як навчальної дисципліни	14	2	2	-	-	10	15			-	-	15
2.	Соціальна робота з сім'єю	18	4	4	-	-	10	17	2	-	-	-	15
3.	Соціальна робота з представниками проблемних груп	18	4	4	-	-	10	17	2	-	-	-	15

№ тем и	Назва теми	Кількість годин						Кількість годин					
		Денна форма навчання						Заочна форма навчання					
		Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
			Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.	СРС		Лекції	Сем.	Лабор.	Ін.зав.	СРС
4.	Соціальна робота з клієнтами різного віку	18	4	4	-	-	10	17	2	-	-	-	15
5.	Група як одиниця практики соціальної роботи	14	2	2	-	-	10	19	2	2	-	-	15
6.	План соціального розвитку колективу підприємства та соціальна робота з формування здорового морально-психологічного клімату колективу	18	4	4	-	-	10	16	2	-	-	-	14
7.	Соціальна робота в різних сферах життєдіяльності	20	6	4	-	-	10	19	2	2	-	-	15
	Всього годин:	120	26	24	-	-	70	120	12	4	-	-	104

4.2. Аудиторні заняття

4.2.1. Аудиторні заняття (лекції, семінарські (практичні) заняття) проводяться згідно з темами та обсягом годин, передбачених тематичним планом.

4.2.2. Плани лекцій з передбачених тематичним планом тем визначаються в підрозділі 1.2 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.2.3. Плани семінарських (практичних) занять з передбачених тематичним планом тем, засоби поточного контролю знань та методичні рекомендації для підготовки до занять визначаються в підрозділі 1.3 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3. Самостійна робота студентів

4.3.1. Самостійна робота студентів включає завдання до кожної теми та індивідуальні завдання.

4.3.2. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

4.3.4. Самостійна робота студентів заочної форми не передбачена.

4.3.5. Завдання для самостійної роботи студентів та методичні рекомендації до їх виконання визначаються в підрозділі 1.4 навчально-методичних матеріалів з дисципліни.

5. Методи навчання та контролю

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдові презентації.

На семінарських та практичних заняттях застосовуються:

- дискусійне обговорення проблемних питань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- повідомлення про виконання індивідуальних завдань;

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) усне або письмове (у тому числі тестове) бліцопитування студентів щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;

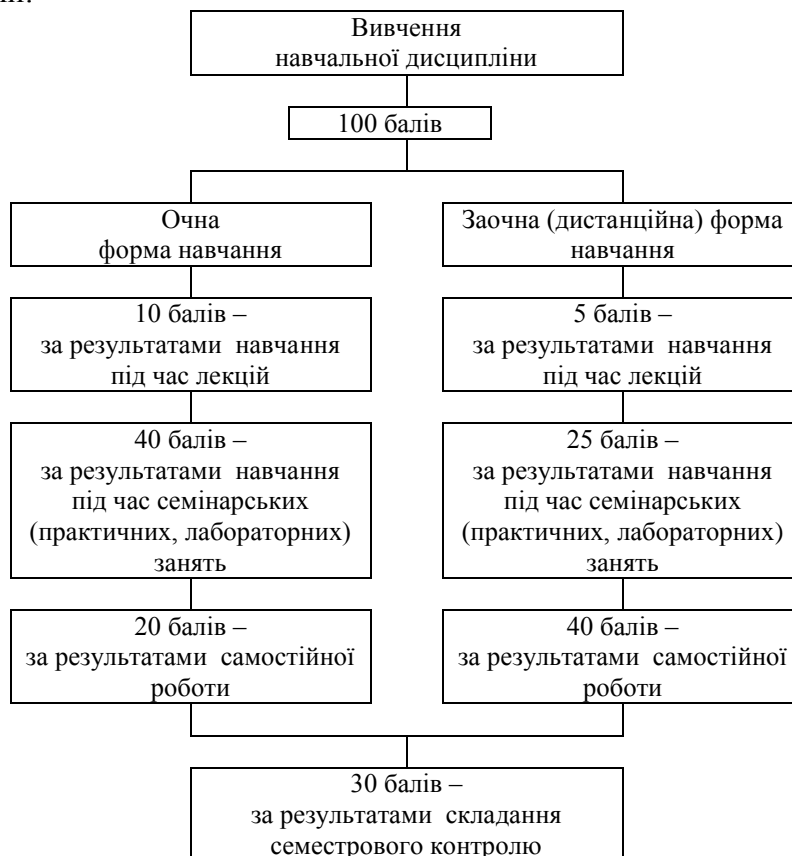
2) усне або письмове(у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях;

- 3) виконання поточних контрольних робіт у формі тестування;
- 4) захист підготовленого звіту про виконання ІНДЗ;
- 5) захист підготовленого публічного виступу.

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного екзамену. Структура екзаменаційного білету включає три теоретичних питання.

6. Схема нарахування балів

6.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

6.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права.

7. Рекомендовані джерела

7.1. Основні джерела

1. Бирик Д. Д. Соціальне проектування в структурі професійної підготовки майбутніх соціальних працівників. Актуальні дослідження в соціальній сфері: матеріали Восьмої міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 17 листоп. 2016 р.) / голов. ред. В. В. Корнєшук. Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2016. С. 263–265.
2. Войтовська А. І., Кравченко О. О. До питання гендерної соціалізації дитини в сім'ї. Актуальні проблеми підготовки фахівців соціальної сфери: матеріали Всеукр. наук.-метод. семінару (Умань, 25 квітня 2019 р.). Умань: Візаві, 2019. С. 67–69.
3. Калініна І. М. Система педагогічної підтримки особистісно-професійного становлення держслужбовців у контексті суб'єктного і об'єктного компонентів. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка: Педагогічні науки.*

2019. № 1 (324). С. 184–193.
4. Лобанова А. С., Калашнікова Л. В. Робота з підлітками-девіантами: соціологічний та психологічний аспекти: підручник для студентів вищих навчальних закладів. К. : Каравела, 2017. 470 с. URL: <https://pedagogy.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/058.pdf>.
 5. Карпенко О. Г. Теорія і практика соціальної роботи: навчальний посібник К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 408 с
 6. Кравченко О. О., Кулик М. О., Скочко М. О. Недержавні організації як суб'єкти соціального розвитку громад: досвід Міжнародного благодійного фонду «Небайдужі». Соціальна робота та соціальна освіта. 2021. 1 (6). С. 88 – 95.
 7. Соціальна робота з вразливими сім'ями та дітьми: посіб. у 2-х ч.; Ч. I. Сучасні орієнтири та ключові технології З. П. Кияниця, Ж. В. Петрочко. К. : Обнова КОМПАНІ, 2017. 256 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.p4ec.org.ua/upload/education/library/1513689511.pdf>
 8. Федоренко О. С. Особливості процесу соціальної інтеграції внутрішньо переміщених осіб з різним типом поселення (на основі серії фокус-груп). Молодий вчений. № 2 (66). 2019. С. 534–540.
 9. A guide to the project management body of knowledge (PMBOK guide) : Sixth Edition / Project Management Institute, 2017. 537 p. URL: <http://faspa.ir/wp-content/uploads/2017/09/PMBOK6-2017.pdf>.
 10. Business cooperating with vocational education and training providers 502 for quality skills and attractive futures / P. Vroonhof, N. Durazzi, J. Secher et al. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2017. 135 p. URL: <https://www.panteia.com/uploads/2017/12/Vet-Business-Cooperation-FinalReport-Panteia-14-Nov-2017-002.pdf>.
 11. Нормативно-правова база соціальної політики України: <https://www.msp.gov.ua/timeline/?t=6&from=&till=&g=156&cat=0&dn=&words=#tagpanel>.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://rada.gov.ua> – Офіційний сайт Верховної Ради України.
2. <http://president.gov.ua> – Офіційний сайт Президента України.
3. <http://kmu.gov.ua> – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
4. <http://npu.gov.ua> – Офіційний сайт Національної поліції України;
5. <http://nbuv.gov.ua> – Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.

ОНОВЛЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

РОЗРОБНИК:

доцентка кафедри філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання,
докторка педагогічних наук, професорка

_____ Ганна РІДКОДУБСЬКА

23 серпня 2022 року

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання,
27 серпня 2022 року, протокол № 1

Завідувач кафедри філософії, соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання

_____ Леонід ВИГОВСЬКИЙ

27 серпня 2022 року